

Hazai botanikai dolgozatok ismertetése.*)

Referate über ungarische botan. Arbeiten.**)

Mauritz Győző: Adatok az alsó Gölniczvölgy növényzetének ismeretéhez. Lugos, 1905. 8°, 31 p. térképpel. Szerző 6 évi gyűjtéséről számol be e dissertációnak készült első dolgozatában, melyre tehát a szigorúbb kritika mértékét reá húzni nem szabad. Mindazonáltal oly nagy tévedésektől, mint p. o. *Arabis procurrens* («fenyvesekben s vizes helyeken!»), *Genista tinctoria* var. *Mayeri* JANKA (ez nem a *tinctoria*nak varietása!), *Gentiana germanica* W. *Anemone Pulsatilla* L. *Leontodon Taraxaci* (VILL.) dolgozatát kinyomatás előtt meg kellett volna hozzáértővel szabadíttatnia. Sok adatja revisióra szorul. sok növényt helytelen szerző idézetel, néhányat különböző néven közöl, némelyiknél már a közölt termőhelyből lehet a téves határozásra következtetni (p. o. *Allium Victorialis* L. «az állomás mellett», *Dianthus plumarius* L. «réten», *Inula oculus Christi* L. «nedves területeken» stb.).

Viktor Mauritz: Beiträge zur Kenntnis der Vegetation des unteren Gölnicz-Tales. Lugos, 1905. 8°, 31. p. mit Landkarte. Verf. berichtet in dieser als Dissertation erschienenen Publikation über die Ergebnisse einer 6jährigen Sammeltätigkeit: als Erstlings-Arbeit entzieht sie sich einer strengeren Kritik. Immerhin hätte sie der Verf. von den größten Irrtümern, als: *Arabis procurrens* («im Nadelwald an wässerigen Stellen»), *Genista tinctoria* var. *Mayeri* JANKA (diese ist nicht Var. von *tinctoria*!) *Gentiana germanica* W., *Anemone Pulsatilla* L., *Leontodon Taraxaci* (VILL.) u. a. m. durch einen Fachmanne säubern lassen sollen. Viele seiner Angaben bedürfen dringend einer Revision, eine Anzahl v. Pflanzennamen ist mit unrichtigem Autorencitat, einige Arten unter zwei verschiedenen Namen angeführt, bei manchen lässt sich aus dem angegebenen Standorte auf irrtümliche Determination schliessen, z. B. *Allium Victorialis* L. «bei der Station», *Dianthus plumarius* L. «auf Wiesen», *Inula oculus Christi* L. «an feuchten Stellen» etc.

*) Tisztelettel felkérjük a t. szaktársakat, hogy megjelent b. dolgozataikat ismertetés céljából szerkesztőségünkhöz (Budapest, VI., Városligeti fasor 20/b) bektüldeni sziveskedjenek.

**) Wir ersuchen unsere geehrten Herren Fachgenossen um Einsendung ihrer neu erschienenen Arbeiten behufs Referates an die Redaction des Blattes Budapest, VI., Városligeti fasor 20/b).

Staub Mórícz dr.: **A Balatonvidéki növényphaenologiai megfigyelések eredményei.** «A Balaton tud. tanulm. eredményei» I. 4. rész. Egy térképpel. Budapest, 1906.

STAUB M. dr.-nak hátrahagyott munkája, melyet BERNÁTSKY JENŐ dr. rendezett sajtó alá.

Nem akarjuk itt azt a kérdést feszegetni, vajjon nem-e lett volna czélszerűbb a nagyon is hézagos phaenologiai adatokat (l. 8—17. old.), melyekből mást, mint nagyon is általános s mondhatjuk általános ismert következtetéseket vonni nem lehet, továbbá oly adatokat, melyek kétségtelenül hibás meghatározásra vezethetők vissza, egyáltalában közzé sem tenni.

A phaenológiának, mint a növénygeographia segédtudományának feladata egyes fajok elterjedési határának főokáról felvilágosítást adni. Világos, hogy ezen feladatának csak akkor felelhet meg, ha a megfigyelt növények pontosan vannak determinálva. Határozottan állást kell tehát foglalnunk a czikk 4. oldalán koczkáztatott azon állítás ellen, hogy a megfigyelők nagyértékű adatokat szolgáltatnak be, ha csak a régi (LINNÉ- és KOCH-féle iskola értelmében vett) fajok meghatározásáig mennek s hogy meg kell elégednünk azzal, hogy p. o. a «*Pirus communis*» virágzásának idejét ismerjük. tekintet nélkül arra, hogy valamely változata vagy formája értendő-e alatta.

Dr. Moriz Staub: **Die Resultate der pflanzenphaenologischen Beobachtungen in der Umgebung des Balaton-Sees.** «A Balaton tud. tanulm. eredm.»-ről. I. pars 4. Mit einer Karte. Budapest, 1906.

Posthume Arbeit Dr. STAUB's, welche von Dr. EUG. BERNÁTSKY druckfertig gemacht wurde.

Ob die sehr lückenhaften (vgl. Tab. p. 8—17) phaenologischen Daten, welche eigentlich nur ganz allgemeine u. auch allgemein bekannte Schlussfolgerungen zulassen, ferner Angaben, welche zweifellos auf irriger Determination der betr. Arten beruhen, nicht besser unpubliziert geblieben wären, lassen wir dahingestellt.

Soll doch die Phaenologie als Hilfswissenschaft der Pflanzengeographie uns über die Hauptursache der Verbreitungsgrenzen der einzelnen Arten belehren; eine solche Belehrung ist aber ohne praecise Determination der beobachteten Arten ganz u. gar ausgeschlossen. Wir müssen uns also entscheiden gegen die auf p. 4 gestellte Behauptung verwahren, dass es bei phaenol. Beobachtungen genügt, wenn sich die Beobachter mit der Determination der sog. LINNÉ-schen oder KOCH-schen Arten begnügen und dass wir uns zufrieden geben müssen, wenn wir Angaben z. B. über die Blütezeit von «*Pirus communis*» ohne Rücksicht auf seine Abarten etc. erhalten.

E felfogás ellen szól az az általánosan ismert tény, hogy nemcsak változatok. de éppen a kulturnövényeknél még ennél is alsóbbrendű egységek, sőt félések is fejlődésük menetében eltérőleg viselkednek. Értéktelennek tartunk tehát olyan phaenologiai munkát, mely nem támaszkodik megbízhatóan s pontosan meghatározott növényekre, vagy olyanokra, melyeknél valamely herbariumban letett példákra történik hivatkozás. Hogy a cikkhez csatolt phaenologiai térképen feltüntetett viszonyok csakis a magassági tényezők, egy geologiai térkép s az expositio figyelembe vételével ítélhetők meg, arra már a szerző is figyelmeztet a 18. oldalon.

De hogyan állapítsuk meg az *expositiót*, ha az egyes adatoknál felemlítve nincsen?

Tuzson János: Staub Móricz emlékezete. Növt. Közl. V. 1906. 2. füzet 39—45. old. Arczképpel.

Péterfi Márton: Bryologiai közlemények III. Növt. Közl. V. 46—51. old. 2 eredeti rajzzal.

A *Grimmia plagiopodia* HEDW.-nek Ó-Buda mellett (az aquincumi romok falain szedte Csősz GÁBOR), továbbá a *Cephaloziella byssacea* (ROTH) JAAP-nak s a *Ceph. Jackii* (LIMPR.) SCHIFFN. = *C. myriantha* (LINDBG.) SCHIFFN. nek Déva mellett (Rézbánya felé, szedte PÉTERFI) történt felfedezéséről számol be.

Dem widerspricht die allgemein bekannte Tatsache, dass es nicht nur Varietäten, sondern gerade bei Culturpflanzen auch noch innerhalb derselben noch untergeordnetere Einheiten, ja «Sorten» gibt, welche sich in Bezug auf den Gang der Entwickelung anders verhalten. Phaenologische Arbeiten, welche sich nicht strenge auf genau determinierte Pflanzen (oder Hinweis auf Belegexemplare) beziehen, sind für uns wertlos. Dass die aus der beigegebenen phaenolog. Landkarte ersichtlichen Angaben übrigens nur mit Zuhilfenahme einer Höhengcorrectur und an der Hand einer geologischen Karte, schliesslich aber mit Berücksichtigung der Exposition verwertbar sind, darauf wird schon vom Verf. auf p. 18 hingewiesen.

Doch wie sollen wir die Exposition ermitteln, wenn sie den Beobachtungen nicht beigegeben wurde?

Joh. Tuzson: Erinnerung an Moriz Staub. Növt. Közl. V. 1906. 2. Heft Beiblatt p. (11)—(12). Mit Portrait.

Martin Péterfi: Bryologische Mitteilungen III. Növt. Közl. V. Beibl. (12)—(14) mit 2 orig. Abbild. im ung. Texte.

Berichtet über die Entdeckung von *Grimmia plagiopodia* HEDW. auf den Mauern der Ruinen Aquincum's bei Ó-Buda (leg. GÁBOR, Csősz), ferner von *Cephaloziella byssacea* (ROTH) JAAP und *C. Jackii* (LIMPR.) SCHIFFN. = *C. myriantha* (LINDBG.) SCHIFFN. bei Déva (gegen Rézbánya, leg. PÉTERFI).

Lengyel Géza: Florisztikai adatok Heves vármegye északi részéből. (Vége.)

Növt. Közl. V. 51—61. old.

Kiemelendők: *Ajuga pyramidalis* L. Váraszó mellett, *Cirsium rákosdense* SIMK. (*palustre* × *horridum*) a Darabkútja hegyen Istenmező mellett, *Centaurea spuria* KERN. (*pannonica* × *stenolepis*) Istenmező mellett, *Astrantia major* L. a Kékesen Gyöngyös mellett.

Györfly István: A Magas-Tátrán gyűjtött néhány virágos növénynek új termőhelyi adata.

Növt. Közl. V. 61—65. old.
2 eredeti rajzzal. (L. Magy. Bot. Lapok V. 43—44. old.)

Brancsik Károly dr.: Sechs Wochen durch Dalmatien, Hercegovina und Bosnien. A Trencsén vármegyei természettud. egyesület 1904/1905. évkönyve (Soc. hist.-nat. Trencsén). Trencsén 1906. P. 136—193.

Útleírás, melybe számos értékes botanikai, entomologiai és conchylologiai adat van beszőve.

Tuzson János dr.: A nővéryanatómia mai állásáról. (Előadás.) Term. tud. Közl. 1906. 82—83. Pótfüzet. 49—62. old.

Tanulságos összeállítása ezen disziplina mai állásáról való ismereteinknek.

Elégtételünkül szolgál, hogy a szerző, aki maga is foglalkozik system.-anatomiai vizsgálatokkal, az anatomiai módszernek a systematikában való alkalmazhatóságáról lényegben

Géza Lengyel: Floristische Beiträge aus dem nördlichen Teile des Heveser Comitatus. (Schluss.)

Növt. Közl. V. p. 51—61.

Hervorzuheben sind *Ajuga pyramidalis* L. bei Váraszó, *Cirsium rákosdense* SIMK. (*palustre* × *horridum*) auf dem Berg «Darabkútja hegy» bei Istenmező; *Centaurea spuria* KERN. (*pannonica* × *stenolepis*) bei Istenmező, *Astrantia major* L. auf dem Berg Kékes bei Gyöngyös.

István Györfly: Neue Standorte einiger phanerogamer Pflanzen aus der Hohen Tátra.

Növt. Közl. V. Beibl. p. (15)—(16). Mit 2 orig. Abbild. im ungar. Texte. (Vergl. Ung. Bot. Blätter V. p. 43—44.) D.

Reisebeschreibung mit Zahlreichen eingestreuten wertvollen botanischen, entomologischen und conchylologischen Daten.

Dr. Joh. Tuzson: Ueber den heutigen Stand der Pflanzenanatomie. (Vortrag.) Term. tud. Közl. 1906. Pótfüzet. 82—83. P. 49—62 (ungarisch).

Lehrreiche Zusammenfassung unserer Kenntnisse über den heutigen Stand dieser Disciplin.

Es gereicht uns zur Genugtuung, dass der Verf., welcher sich selbst mit system.-anatomischen Untersuchungen beschäftigt, bezüglich der Verwendbarkeit der anatomischen

ugyanazon nézeteket vallja, amelyeket lapunk V. évf. 139—142. oldalán hangoztattunk.

Előadása keretében röviden megmagyarázza STRASBURGER-nek az *Alchemillák* apogamiájáról írt dolgozatát, továbbá RAATZ-nak a cambiumsejtek oszlásáról felállított tételét, SCHOUTTE-nak a Stelár-Theoriáról írt dolgozatát, végül a plasmodesmákra vonatkozó újabb kutatásokat.

Fenyő Béla: A növények légzése (Die Atmung der Pflanzen). Természettudományi filléres könyvtár. 1906. 23. sz. Temesvár 1906. Ára (Preis) 20 fillér.

Népszerű, ügyes és tanulságos tárgyalása a címben megnevezett kérdésnek.

Kövessi Ferencz dr.: A franciaországi mezőgazdasági és erdészeti felsőbb szakoktatásról. Erdészeti Lapok, 1906. 1., 2., 3. és 5. száma (különnyomásban is). Budapest 1906.

Ismertetése a párisi «Institut national agronomique» s a nancy-i «Ecole des eaux et forêts»-en divó felsőbb szakoktatásnak.

Bezdek József: Adatok Szentgyörggy (Pozsony vm.) edényes növényeihez. II. A nyári flóra III. Őszi flóra. A kegyes tanítórend vezetése alatt álló szentgyörgyi r. k. gymnasium 1905/6. évi értesítőjében. 1—16. old. Pozsony 1906.

Folytatása a múlt évi értesítőben (I. Magy. Bot. Lap. IV. 292. o.) megkezdett munkának, melyben a mondott területen

Methode in der Systematik im wesentlichen dieselben Ansichten bekennt, für welche wir (Ung. Bot. Bl. V. p. 139—142) eingetreten sind.

Die Untersuchungen STRASBURGER's über die Apogamie der *Alchemillen*, die RAATZ'sche These über die Teilung der Cambiumzellen, die Arbeit SCHOUTTE's über die Stelár-Theorie und die neueren Forschungen über die Plasmodesmen werden kurz erklärt.

Populäre, geschickt abgefasste Abhandlung über das im Titel genannte Thema. (Ungarisch.)

Dr. Franz Kövessi: Die landwirtschaftliche u. forstwirtschaftliche Hochschulbildung in Frankreich. Erdészeti Lapok, 1906, No. 1, 2, 3 u. 5. (Auch als Sep.-Abd.) Budapest 1906 (ungarisch).

Schilderung des Hochschulunterrichtes im «Institut national agronomique» in Paris und der «Ecole des eaux et forêts» in Nancy.

Josef Bezdek: Beiträge zur Gefäßpflanzenflora v. Szentgyörggy (Pozsonyer Komitat). II. Die Sommerflora. III. Herbstflora. Schulprogramm des r. k. (Piaristen)-Gymnasiums zu Szt. györggy pro 1905/6. P. 1—16.

Fortsetzung der im vorigjährigen Programm (vgl. Ung. Bot. Bl. IV. p. 292) begonnenen Zusammenstellung der im genannten

leggyakoribb nyári és őszi növényeket sorolja fel (tanulók használatára).

Pantocsek József: Uj Bacillariák leírása.

A pozsonyi orv.-term. egyesület közlem. XVI. 1904. évfolyam 3—118. old.

Latin diagnózisa 540 nagyobbára új *Bacillariá*-nak, melyeknek rajzát a szerző a «Beiträge zur Kenntniss der fossilen Bacillarien III. Teil» című mű 1—42. tábláján már 1892-ben közölte.

Dr. Alexander Zahlbruckner: Neue Beiträge zur Flechtenflora des Pozsonyer Komitates.

A pozsonyi orv.-term. egyesület közleményei. XVI., 1904. évfolyam, 119—131. old.

Rendkívül értékes adatok hazánk zuzmóflórájának ismeretéhez, melyekben szerző felsorolja azon zuzmókat, melyeket újabban Pozsony-Szent-György és Modor vidékén talált. Hazánk flórájára nézve újak:

Lecidea symmetricella NYL., *Catillaria Boutellii* A. ZAHLEBR., *C. glomerella* TH. FRIES, *Peltigera canina* (L.) f. *ulophylla* WALLR., *Parmelia conspurcata* WAINIO, *Physcia obscura* (EHR.) var. *georgiensis* nov. var. (cum descr.)

A cikk bevezetése növénygeographiai szempontból oly érdekes adatokat tartalmaz, hogy egy részletét fordításban itt szó szerint közöljük:

«Szentgyörgy városának közvetlen közelében két hely érdekelheti különösen a zuzmógyűjtőt. Az egyik a «Sauberg» néven ismeretes, a Pálffy-féle szőlők felett aránylag alacsony fekvésben (kb. 295 m.) levő észak felé exponált u. n. gyümölcsös kert. Gyümölcsfát, igaz, itt keveset látunk; néhány öreg

ten Gebiete häufigsten Sommer- und Herbstpflanzen (zum Gebrauche der Schüler).

Jos. Pantocsek: Novarum Bacillariarum descriptio.

Verh. des Ver. für Natur- u. Heilk. zu Pozsony. XVI., Jahrg. 1904 p. 3—118.

Lateinische Diagnosen von 540 z. gr. T. neuen *Bacillarien*, deren Abbildungen der Verf. in seinem 1892 erschienenen Werk «Beiträge zur Kenntniss der fossilen Bacillarien III. Teil» (tab. 1—42) abgebildet hat.

Ausserordentlich wertvoller Beitrag zur Kenntniss der Flechtenflora unseres Landes, in welchem der Verf. jene Flechten aufzählt, welche er neuerdings in der Umgebung von Pozsony-Szent-György u. Modor entdeckt hat. Für Ungarn neu sind:

Die Einleitung der Arbeit enthält in pflanzengeographischer Beziehung so interessante Daten, dass wir einen Teil derselben hier wiederholen:

«In der näheren Umgebung der Stadt Szentgyörgy bieten zwei Standorte dem Lichenologen ein besonderes Interesse. Der eine derselben ist der unter d. Namen «Sauberg» bekannte, über den Pálffy'schen Weingärten in relativ niedriger Lage (bei 295 m.) in nördl. Exposition gelegene s. g. Obst-

s nagyon elhanyagolt almafa nem igazolja ezt az elnevezést. Főállományát a szelid gesztenye (*Castanea vesca* GÄRTN.) képezi, melynek alfafáját főleg *Corylus Avellana*, *Populus tremula*, bokros növésű kocsánytalan tölgy s a *Prunus intermedia* Host alkotják. A szelid gesztenye kivétel nélkül öreg, némelyike igen öreg példában van képviselve. Különösen egy, az u. n. gyümölcsöskert nyugati végén álló példa egy tiszteltet keltőős, egy faóriás, mely, bár többször sujtotta már a villám s bár sok helyt már kergétől is meg van fosztva, makacsul ellentáll az enyészetnek. Számos kirándulásom közben még nem láttam szelid gesztenyét, mely természetnek hatalmasságával evvel versejnyezhetett volna.*)

Ezen gesztenyék nem ültettek, hanem egy zárt, szelid gesztenyéből és kocsánytalan tölgyből állott erdőövnék ma-

garten. Von Obstbäumen ist hier allerdings wenig zu bemerken; einige wenige alte u. arg vernachlässigte Apfelbäume rechtfertigen die Bezeichnung nicht. Den Hauptbestand bilden Edel-Kastanien (*Castanea vesca* GÄRTN.) mit einem Unterholz, welches haupts. aus *Corylus Avellana*, *Populus tremula*, buschförmigen Steineichen und *Prunus intermedia* Host zusammengesetzt wird. Die Edel-Kastanien besitzen durchwegs ein hohes, mehrere Individuen derselben ein sehr hohes Alter. Besonders ein Stamm, der am westlichen Ende dieses s. g. Obstgartens liegt, ist ein ehrwürdiger Greis, ein Baumriese: mehrfach vom Blitze getroffen, z. T. der Rinde entblösst, bietet er noch immer dem Absterben zähen Widerstand. Ich sah bei meinen vielen Excursionen noch keine Edelkastanie, welche sich mit diesem Exemplare an Mächtigkeit messen könnte.)*

Diese Edelkastanien daselbst sind keine gepflanzten Kulturbäume, sie sind vielmehr die Reste eines geschlossenen Gür-

*) Amennyiben a sok helyt megindult mozgalom, mely a természeti emlékek fentartását célozza, Pozsony megyére is kiterjesztetnek, első sorban ezen gesztenyefát s az «Au»-ban Szent-György mellett álló néhány igen öreg tölgyfát s azt a felettébb érdekes *Pyrus communis* var. *Pyraster* L. (vadkörte) állományt szeretném védelem alá helyeztetni, mely Réce és Szt.-György között található. Pozsony megyének még néhány más nevezetes növényét, p. o. a *Ruscus Hypoglossum*-ot, a *Dianthus Lumnitzeri* Deg.-t is észszerű intézkedéssel kellene megóvni a teljes kipusztítástól, mely őket jelenleg fenyegeti.

*) Sollte der allenthalben angebahnte Schutz der Naturdenkmäler auch für das Pozsonyer Komitat angeregt werden, so möchte ich diese Edelkastanie nebst einigen sehr alten Eichen in der «Au» bei Szt.-György und den höchst interessanten Bestand der *Pyrus communis* var. *Pyraster* L. («Holzbirne») zwischen Réce u. Szt.-György in erster Linie diesem Schutze anvertraut sehen. Auch einige andere bemerkenswerte Bürger der Flora des Pozsonyer Komitates, so z. B. *Ruscus Hypoglossum*, *Dianthus Lumnitzeri* Deg. sollten durch geeignete Verfügungen vor ihrer gänzlichen Ausrottung, der sie zweifellos entgegenschreiten, bewahrt werden.

radékai, mely öv a Kiskárpátok előhegyeit Pozsonytól Modorig ellepte, s a magasabb, ezen öv felett levő régióban tiszta tölgyerdőben, végül pedig a hegytetőknek fő állományát képező bükkerdőben folytatódott. Ezen öv mai napon meg van szakítva, s a szelid gesztenyének tölgygyel keverve Réce és Modor között való előfordulása már csak a hegység alsó régiójában található apróbb szigetekre szorítkozik, melyek a kultúra haladásával lassankint el fognak tűnni. Nem kételkedem, hogy a szelid gesztenye a pozsonyi szőlőhegységnek benszüllött polgára, s ha HOLUBY (l. HAYNALD L. *Castanea vulgaris* LAM., Kalocsa 1881) azt állítja, hogy e fa ott csak termelve fordul elő, ez a mai viszonyoknak, melyeket a megyei székhely közelében fekvő talaj lehető kihasználása idézett elő, megfelelhet.

A Sauberg-en levő gesztenyefákon oly zuzmóflórát találunk, melyet a fajokban való gazdagsága s az a körülmény tüntet ki, hogy az ott előforduló zuzmók a szomszéd területeken már nem találhatók s hogy ezen gesztenye-berek Florulájának összetétele lényegesen más, mint ugyanazon ták zuzmóvegetációja a szomszéd területeken.»

tels, bestehend aus Edelkastanie u. Steineiche, welche das Vorgebirge der Kleinen Karpathen von Pozsony bis Modor bedeckte und in höheren, über diesen Gürtel liegenden Strichen in reinen Eichenwald und endlich in den die Hauptmasse des Bestandes der Kuppen bildenden Rotbuchenwald überging. Heute ist dieser Gürtel durchbrochen und die Edelkastanien, gemischt mit Eichen sind in den tieferen Lagen des Gebirges zwischen Réce bis Modor auf kleine Inseln beschränkt, die leider der fortschreitenden Urbarmachung des Bodens weichend, allmählig verschwinden. Ich zweifle nicht, dass die Edelkastanie auch ein autochthoner Bürger des Weingebirges bei Pozsony war. Wenn HOLUBY (bei L. HAYNALD: «*Castanea vulgaris* LAM.» Kalocsa, 1881) angibt, dass dieser Baum derzeit dort nur gepflanzt vorkommt, so mag sich dies wohl auf die heutigen Verhältnisse, bedingt durch die Ausnützung des Bodens in der Nähe der Komitatshauptstadt, beziehen.

Die Edelkastanien auf dem Sauberg beherbergen eine Flechtenflora, welche durch den Reichtum der Arten u. dadurch auffällt, dass einzelne der dort vorkommenden Flechten in den angrenzenden Gebieten nicht mehr auftreten und dass die ganze Zusammensetzung der Florula dieses Kastanienhains eine wesentlich andere ist, als die Flechtenvegetation derselben Bäume in benachbarten Lagen.»

Érdekes még a szerzőnek azon megfigyelése, hogy néhány oly zuzmófaj, melyet még BOLLA a múlt század ötvenes éveiben e vidéken gyűjtött (*Usnea dasypoga* E. Fr., *Cladonia Floerkeana* SOMMET., *Umbilicaria pustulata* (L.) HOFFM és *Stictina fuliginosa* (DICKS.) NYL. s melyeknek példái BOLLA gyűjteményében még megvannak, újabban Szt. György vidékén már nem találhatók, hogy egyáltalában az ottani zuzmóflóra azon elemei, melyek hűvösebb, nedvdúsabb klímát igényelnek, lassankint kipusztulnak.

Ortvay Tivadar: Dr. Kornhuber András. Emlékezés.

A pozsonyi orv. term. egyesület Közlem. XVII., 1905. évf. 1—17. old.

Györfy István: A Physcomitrella patens (Hedw.) Br. et Sch., Physcomitrium pyriforme (L.) Brid., Ph. sphaericum (Ludw.) Brid. és a Physcomitrella Hampei Limpr. [Ph. patens ♀ × Physcomitrium sphaericum (Ludw.) ♂, resp. Physcomitrella patens (Hedw.) ♀ × Physcomitrium pyriforme (L.) ♂] összehasonlító anatómi viszonyairól (Vergleichende anat. Verhältnisse der im Titel genannten Arten). A makói állami főgymnasium 1905/6. évi értesítőjében. — Schulprogramm des staatl. Gymnasiums in Makó pro 1905/6.

Rövidített szövege az ugyane címen a «Hedwigia»-nak XLVI. kötetében megjelent dolgozatnak.

Jelentés a Magyar Nemzeti Múzeum 1905. évi állapotáról. Budapest, 1906.

A növénytár jelentéséből közöljük a következő adatokat: A herbarium szaporodott 8899 példával; a szemléltető gyűjtemény 232 számmal, a könyvtár 826 darabbal; az osztály évi rendes javadalmazása volt

Interessant ist noch die Beobachtung des Verf., dass einige Flechten, welche noch BOLLA in den fünfziger Jahren des v. Jahrhunderts in dem Gebiete gesammelt hat (vgl. beistehende Liste) und deren Belegexemplare im Herb. BOLLA aufliegen, in neuerer Zeit im Gebiete von Szt.-György nicht mehr zu finden sind, dass überhaupt jene Elemente der dortigen Flechtenflora, welche ein kühleres, feuchteres Klima erfordern, allmählig verschwinden.

Theod. Ortvay: Dr. Andreas Kornhuber. Ein Nachruf.

Verh. d. Ver. für Natur- u. Heilk. zu Pozsony XVII., Jahrg. 1905, p. 1—17 (ungarisch).

Gekürzter Text der im XLVI. Band der «Hedwigia» unter gleichem Titel erschienenen Arbeit des Verfassers.

Bericht über den Stand des Ungarischen Nationalmuseums i. J. 1905. Budapest 1906.

Aus dem Berichte der botan. Abteilung entnehmen wir, dass sich das Herbar um 8899 Exemplare, die Schausammlung um 232 Nummern, die Bibliothek um 826 Nummern vermehrt hat: das ordentlich

(a személyi kiadásokon kívül) 13.242 K 41 f. rendkívüli 2537 K 04 f.

Filarszky Nándor: Jelen-tés a Bécsben tartott nemzetközi bot. kongresszusról.

A Magyar Nemzeti Múzeum 1905. évi állapotáról szóló jelentésben. Budapest 1906. 181—201. old.

Budget beträgt (ausser den Personalien) 13.242 K 41 h., das ausserordentliche 2537·04 K.

Ferd. Filarszky: Bericht über den in Wien abgehaltenen intern. bot. Congress.

Im Bericht über den Stand des Ung. National Museums i. J. 1905. Budapest 1906. p. 181—201 (ungar.).

Külföldi botanikai dolgozatok ismertetése.

Referate über ausländische botan. Arbeiten.

Ignaz Dörfler: Botaniker-Portraits. Lief. I und II. Wien 1906 (Selbstverlag).

Az «Acta horti Bergiani» harmadik kötetének (1897—1905) átlapozása, melyben a stockholmi botanikus kert páratlanul gazdag botanikus-arczképgyűjteményének egy része van reprodukálva, bizonyára sokakban felkeltette azt a vágyat, hogy ilyen arczképmásolatokat természetben bírhasanak. Különösen érdekében áll ez természetesen azoknak, a kik már birtokában vannak egy ilyen gyűjteménynek, melyet szeretnének oly arczképekkel kiegészíteni, melyek mai napon már nehezen vagy egyáltalában nem szerezhetők meg, vagy a kik egy aesthetikus kívánságnak felelnek meg, midőn laboratoriumjaik, előadástermek többé-kevésbé csupasz falait díszítik tudományuk kiváló képviselőinek arczképeivel.

Mind e kívánságnak megfelelő azon vállalat, melyet DÖRFLER J. úr indított meg, s mely a legkényesebb igényeket is kielégítő reprodukciókban adja ki időhöz nem kötött füzetekben

Das Durchblättern des dritten Bandes der «Acta horti Bergiani» (1897—1905), in welchem ein Teil der einzig reichen Ikonotheek des Stockholmer botan. Gartens, enthaltend die Portraits namhafter Botaniker zur Reproduction gelangt ist, dürfte bei manchen den Wunsch erweckt haben, solche Portrait-Reproductionen in natura zu besitzen, ganz besonders dürfte sich dieser Wunsch bei jenen fühlbar gemacht haben, die bereits eine Sammlung von Botaniker-Portraits angelegt haben und diese mit schwer oder überhaupt nicht mehr zu erlangenden Bildnissen zu completieren wünschen, oder die einem aesthetischen Bedürfnisse folgend, die mehr oder weniger kahlen Laboratorien- u. Vorlesungssaal-Wände mit den Bildnissen hervorragender Vertreter ihrer Wissenschaft zu schmücken pflegen.

Diese Wünsche können nun durch das von Herrn J. DÖRFLER ins Leben gerufene Werk in

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1906

Band/Volume: [5](#)

Autor(en)/Author(s): diverse

Artikel/Article: [Hazai botanikai dolgozatok ismertetése. Referate über ungarische botan. Arbeiten. 311-320](#)